

Syyrin Sanomat 2016

Matkalla Seiliin. Kuva : Matti Lahti.

SISÄLLYS

TOIMITTAJALTA.....	3
HYVÄT SUKULAISET	4
SYYRIN SUKUSEURAN RETKI SEILIN SAAREEN 27.8.2016.....	7
NIIN MUUTTUU MAAILMA: LYHYT KATSAUS ÄÄRILÄN SUKUHAARAN NOUSUSTA JA HAJAANNUKSESTA.....	9
JOULUVALMISTELUA SUOJASSA.....	14
HERRA MARIMEKKO, MIKA IHAMUOTILA.....	16
ERÄS TARINA YLIOPISTO-OPINTOJEN ALKUVUOSISTA KOHTI VÄITÖSKIRJAA.....	19
SUKUSEURAN HALLITUS 2016.....	24
MATILDA IHAMUOTILAN MUISTOSÄÄTIÖN MYÖNTÄMÄT APURAHAT.....	25

TOIMITTAJALTA

Hyvä lukija,

Katsellessani yhtenä päivänä isosetäni Mikon tekemää sukupuuta aloin miettimään tulevaa, Suomen 100-vuotis juhlavuotta ja mennyttä, isoisoisääni ja Mikon isää Fransia ja hänen perhettään: Matilda-äitiä, Mandia, Artturia Kustaata, Jannea ja Rikhardia. Heistä on haarautunut tämän vuosisadan aikana erilaisia solmukohtia ja näistä oksien haaroista, on muodostunut Leena Krohnia lainatakseni biologinen arkkitehtuuri. Tätä biologista arkkitehtuuria, puun oksia pitkin voi palata

menneisyyteen ja palauttaa mieleen muistoja menneestä. Eva-tädin kirjoittamien muistelmien ansiosta muistojen mieleen palauttaminen käy varsin helposti.

Missä Frans äitineen ja sisaruksineen oli, kun Suomi itsenäistyi? Evan *Kerrontaa* –kirjan mukaan Janne hankki Suojasten tilan Ylöjärveltä jätettyään vuonna 1914 toimensa Nokian kartanossa. Artturi menehtyi jo vuonna 1914. Kustaa oli hankkinut vuonna 1910 Teristen kartanon Sääksmäeltä. Mandi asui Turussa Matilda-äidin kanssa Sepänkadun puutalohuoneistossa. Rikhard oli joutunut jättämään opintonsa kesken ja palasi kotimaahansa Saksasta vuonna 1914. Frans oli tuolloin Nokian kartanon tilanhoitajana. Eva mainitsi kertaalleen vuoden 1917 todetessaan, että onneksi Fransin työsuhde loppui Mommilassa Fransin siirtyessä Nokialle, Kordelinin murhaa ajatellen. Yksityiskohtaisempaa tietoa ei valitettavasti löytynyt teoksesta.

Vaikka minun ja Fransin välillä on monta solmukohtaa, koen, että sukupolvien ketju auttaa muistamaan edesmenneitä. Samalla se muistuttaa, että sukulaisuus yhdistää. Samalla tavoin Suomen tuleva juhlavuosi yhdistää vanhemman ja nuoremman sukupolven. Kiitän kaikkia kirjoittajia korvaamattomasta avusta ja hienoista jutuista.

Hyviä lukuhetkiä ja rauhallista joulunaikaa!

Syyrin Sanomien toimittaja,

Sini Fabre

Hyvät sukulaiset,

Itsenäinen Suomi täyttää sata vuotta vuonna 2017. Tulossa on sukupolvemme merkittävin juhluvuosi, joka näkyy koko vuoden koko Suomessa ja myös rajojemme ulkopuolella. Juhlavuoden teema on *yhdessä*. Sen mukaisesti vuotta rakennetaan ja vietetään suomalaisten ja Suomen ystävien yhteistyönä. Juhlavuosi käynnistyy vuoden 2017 alussa ja huipentuu itsenäisyyspäivän viikkoon joulukuussa.

Syyrin suvun 2016 kesäretki oli lauantaina 27.8. Kokoonnuimme Turkuun, josta matkamme jatkui bussilla Rymättylän Röölään Äijälän rantaan.

Menimme veneellä Paratiisisaareen, jossa nautimme maittavan lounaan. Sen jälkeen matka jatkui Seilin saarelle. Oppaan opastuksella tutustuimme saaren mielenkiintoiseen ja osin synkkään menneisyyteen. www.luontoon.fi/seili/vieraile

Ensi vuonna on sääntömääräisen sukukokouksen vuoro. Syyrin sukuseuran johtokunta kokoontui Meri-Karinassa 12.11. ja päätimme, että 2017 sukukokous pidetään 2.9.2017 Turussa. Aloitamme kokouspäivän tutustumalla Historian ja nykytaiteen museoon..

ABOA VETUS **A** ARS NOVA

Historian ja nykytaiteen museo

Kuvat lainattu museon sivuilta

Historian ja nykytaiteen museo Aboa Vetus & Ars Nova on ainutlaatuinen kulttuurikohde Turussa. Vuonna 1995 avattua museota ylläpitää Matti Koivurinnan säätiö. Museon edustalla Hanna Vihriälän *Elephant Square – Norsuaukio* -teos (2011) toivottaa tervetulleeksi taloon. Sisällä avautuu heti näkymä vanhoihin rakenteisiin – katuihin ja kellareihin.

Aboa Vetus on maanalainen rauniokortteli, jonka aidot rakenteet kertovat Suomen vanhimman kaupungin historiasta. Ars Novan näyttelysalit ovat vuonna 1928 valmistuneessa Rettigin palatsissa, jossa esitellään nykytaidetta ja säätiön taidekokoelmaa.

Museokäynnin jälkeen siirrymme Luostarinmäelle ravintola Kisälliin nauttimaan lounaan ja pidämme siellä virallisen sukukokouksen.

Kuva lainattu Enkelin Kisälli –sivuilta.

Merkkaa lauantai 2.9.2017 allakkaasi jo nyt.

Lähetän virallisen kokouskutsun ennen juhannusta, ja siinä on päivän ohjelma aikatauluineen.

Ohessa lounaan menu

Syysyrttisalaattia ja tomaattivinegretta
Perinteistä metsäsienisalaattia
Ruskajuustosalaattia raparperilla
Paahdettua punajuurta ja vuohenjuustoa sekä pähkinöitä
Silakkavalikoima
Lämminsavulohta ja Sitrus-sinappikastiketta
Graavattua siikaa
Keitetyt perunat
Saaristolaisleipää ja voita
Kokonaisena paistettua porsaan sisäfileetä
Konjakkikastiketta
Uunijuureksia

Omenapiirasta ja vaniljakastiketta
Kahvia/Teetä

Suomi 100 vuotta -juhlavuoden teema on *yhdessä*. Syyrin sukuseura järjestää vuosittain yhteisiä tilaisuuksia, jossa voit tavata sukulaisia, jotka ovat tulleet eri puolilta Suomea. Nämä ovat hienoja tapahtumia, joissa voimme *yhdessä* sukulaistemme kanssa viettää aikaa ja vaihtaa kuulumisia. Syyrin suvun 2017 teemana on jäsenrekisterin päivittäminen. Laitathan minulle Postista saatavan osoitteenmuutoskortin, mikäli muutat. Kääritään hihat ja tehdään se *yhdessä*.

Hyvää ja Rauhallista joulua!
Jukka Kahila, sukuseuran puheenjohtaja

ILMOITUS

Kyllikki Tiensuu on kirjoittanut ”Pohjoismaiden vaatimattomin kansalaisopisto” –jutussaan Eva Ihamuotilan harjoitteluajasta Nurmeksen kansalaisopistossa. Juttu on julkaistu Nikkarikoski&al.:n julkaisemassa *Sanoin ja Sävelin* – Seppo Suokunnaan juhlakirjassa.

SYYRIN SUKUSEURAN RETKI SEILIN SAAREEN 27.8.2016

Teksti: Ulla Vesander ja kuvat Matti Lahti

Aurinkoinen ja lämmin sää suosi meitä. Retkeläisiä oli noin 20–30 henkeä, kaikenikäisiä sukuseuralaisia.

Lähtömme Turusta oli aamupäivällä klo 11 maissa. Bussilla huristelimme Naantalın kautta Rööläń rantaan. Sieltä Koskenrannan perheen ylellisellä huvipurrella jatkoimme kohti Paratiisi-saarta, jossa merellisessä, jylhässä maisemassa nautimme ravintolan Buffet-pöydän antimista. Paratiisisaarelta seilasimme huvipurrella aurinkoisessa merisäässä kohti Seilin saarta.

Seilin saaren historia on erikoinen ja synkkä.

Suomen ensimmäinen sairaala Turun Pyhän Yrjänän Hospitaali (perustettu v.1355) oli spitaalisairaala ja sen toiminta sekä potilaat siirrettiin eristyksiin Turun saaristoon Seilin saarelle v.1624. Seilin saari toimi siis 1600- ja 1700-luvuilla leprasairaalan, jonka potilaat elivät suljetulla saarella eristäytyneinä muusta maailmasta kuolemaansa asti.

Seilin museokirkko ulkoa...

...ja sisältä.

Kun pelätty lepra alkoi kadota Suomesta, saarella aloitti toimintansa hourujenhuone eli mielisairaala. Mielisairaita hoidettiin Seilissä vuoteen 1962 asti, minkä jälkeen hourujenhuoneen tilat siirtyivät Turun yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitoksen käyttöön.

Seilin saaren rakennuksia on vielä jäljellä ja niitä on restauroitu Turun yliopiston tutkimuskäyttöön. Entinen sairaala-alue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Koko saaren rakennuskanta, myös saarella oleva kirkko on suojeltu rakennussuojeluasetuksella. Lisäksi saarella järjestetään nykyään taidekursseja, seminaareja sekä leirikouluja.

Opas kertoo taustalla näkyvän mielisairaalan eri vaiheista.

Saavuttuamme Seilin satamaan, suuntasimme saaren poikki, läpi peltojen ja lehmilaidunten kohti sairaala-aluetta. Lehmät tuodaan sinne aina kesäksi, jolloin siellä asuu henkilökuntaa huolehtien myös lehmistä. Restauroitujen vanhojen rakennusten kohdalla opas kertoi lyhyesti sairaalan historiasta. Ruokaa kuulemma oli riittävästi, jopa yllin kyllin, sillä sairaala oli omavarainen. Muuten asuinolosuhteet ovat olleet hyvin ankeat. Nykyisin siellä on tallella yksi ”hullun huone”, jonne emme lyhyen opastuksen aikana päässeet käymään, sillä rakennus ei ollut auki.

Saaren toisella rannalla vierailimme puisessa punaisessa v.1733–1734 rakennetussa museokirkossa, joka on kesäisin auki matkalaisille. Paikalla oli ollut sitä ennen pieni neliömäinen kirkko, joka oli huonokuntoisuuden vuoksi purettu, ja tilalle oli rakennettu nykyinen kirkko. Kirkon takaosassa on edelleen tallella erillinen, korkealla kaiteella eristetty tila potilaille. Penkitkin siellä olivat huomattavasti huonommat kuin muualla kirkossa. Kirkon vieressä oli vanha hautausmaa, jonne potilaita oli haudattu.

Kirkosta siirryimme rannalla odottavaan huvipurteen, joka oli siirtynyt satamasta kirkon viereen laituriin. Purrella nautimme herkulliset iltapäiväkahvit.

Pursi odottaa väkeä paikalle saapuvaksi.

Mukavan seurustelun merkeissä ylellisen huvipurren kannella tai sisätilojen pehmeillä sohvilla istuen, jatkoimme auringon paisteessa takaisin kohti Röölää. Sieltä suuntasimme illansuussa bussilla takaisin Turkuun.

Matka oli todella virkistävä kokemus.

Suuri kiitos järjestäjille (Sini ja Jukka).

NIIN MUUTTUU MAAILMA: LYHYT KATSAUS ÄÄRILÄN SUKUHAARAN NOUSUSTA JA HAJAANNUKSESTA

Teksti: Pirkko Laakso

Ruskolla, Merttelän kylässä, on Äärilän sukutila ollut perintötilana aina vuodesta 1763 lähtien. Tilan viides isäntä, Jussi Jussinpoika Vähä-Äärilä otti puolisokseen Matilda Henrican (Ihamuotila) sisaren, Wilhelmiina Gustavan. Pariskunnalla oli tytär ja kaksi poikaa. Jostain syystä talonpitoa jatkoikin nuorempi poika, Oskar Äärilä. Niinpä vanhemman pojan, Johanin (kutsuttiin Jussiksi) piti löytää toimeentulonsa muualta. Kuinka ollakaan Hirvensalossa, Maunulan kylässä oli sopiva talo menossa konkurssiin. Yksissä tuumin pojat ostivat tilan Äärilän suvulle vuonna 1921. Oskari kuitenkin myi aika pian oman osuutensa Maunulasta pois Jussille.

Jussi löysi puolisokseen Mäntsälän tytön, Katri (kutsuttiin Kaisaksi) Kaveniuksen. Yhdessä he isännöivät 68 hehtaarin kokoista tilaansa, josta noin puolet oli peltoa ja puolet metsää. Tilalla oli erikseen kanala noin 50 kanaa varten, joten munia riitti myyntiin yllin kyllin. Lapsia siunaantui neljä, Jaakko, Mauri, Leena ja Matti. Jussi kuitenkin menehtyi jo vuonna 1941, jolloin Kaisa tomerana naisena jatkoi yksin tilanpitoa. Vasta 20 vuotta myöhemmin, kun Matti oli jo tullut täysi-ikäiseksi, toteutettiin tilan jako viiteen osaan, kullekin lapselle oma ja Kaisalle oma osuutensa.

Kuva 1: Maunulan talo Hirvensalossa 1960-luvun asussaan.

Samoihin aikoihin ihmeteltiin Ruskon perintötilan kohtaloa, sillä sen paremmin Oskarilla kuin hänen sisarellaan Aleksandralla (Sandru) ei ollut puolisoa eikä lapsia. Mauri oli jo asustellut Ruskolla Oskaria auttamassa, ja avioiduttuaan 1955 Ritvan kanssa hän Paattisilta käsin edelleen hoiteli tilan töitä. Näin sitten kypsyi ajatus Ruskolle muuttamisesta. Jaakosta taas tuli noita Hankkijan miehiä, eikä hän jatkanut tilanpitoa ollenkaan. Niinpä Oskari sitten myi tilan veljensä pojalle Maurille, ja jotta Jaakko ei ihan tulistuisi tilanteesta, hänelle osoitettiin osa Vähä-Äärilän metsistä.

Kuva 2: Vähä-Äärilän talo Ruskolla 1960-luvun asussaan.

Kun Maunulan nuorimmainen, Matti, löysi Kaarinansa, he rakennuttivat oman talonsa Hirvensaloon, Matin omistamalle osuudelle. Koskaan he eivät itse maita viljelleet, vaan ne olivat aina vuokralla. Jaakko teki perheensä kanssa kierroksen erilaisissa asunnoissa ympäri ämpäri Turun kaupunkia, mutta lopulta hekin rakensivat talon omille mailleen Hirvensaloon. Ja Leena asutti äitinsä Kaisan kanssa varsinaista päärakennusta.

Jaakon ja Maurin sukupolvesta ei vielä montaa ylioppilasta tullut, mutta seuraava polvi on jo lähes kaikki ylioppilaita. Maurin ainoa poika, Jorma Äärilä, jatkoi sitten Ruskolla Vähä-Äärilän tilan

pitoa, jo perintötilan kahdeksantena isäntänä. Sukupolvenvaihdos tehtiin 1990. Ja sen jälkeen alkoivatkin globaalit tuulet liehuttella EU:n lippua. Lehmät ja kanat lähtivät jo aiemmin, sokerijuurikkaan viljelyä rajoitettiin, ympäristötuesta kiisteltiin, ja tuottajille maksettiin aina niin alhaista hintaa. Aikansa Jorma siinä kitkutteli. Kun pitkäaikainen suhde kariutui eikä ollut jatkajaa tilalla, ja sisarenkin lapset huitelivat ihan muualla pätäkääkään kiinnostumatta maataloudesta, oli Jormalla mietinnän paikka. Niinpä Jorma lähti talveksi Thaimaahan selvittämään ajatuksiaan, toiseksi Egyptiin, ja sitten taas Thaimaahan, ja tapasi sirpakan Papaween. Mitä sitä vanha lapseton mies stressaamaan? Ei muuta kun pellot vuokralle, ja muutto Thaimaahan, jossa hän avioitui Papaweensa kanssa. Nyt Vähä-Äärilän tilasta maat ovat vuokralle, ja osa alueita on myyty Ruskon kunnalle tulevaa asuntotuotantoa varten. Päärakennuksessa oli jonkin aikaa vuokralaisia, mutta nyt sitäkin tyhjennetään myyntiä silmällä pitäen. On vain ajan kysymys, koska sukutilan historiaan pannaan viimeinen piste.

Maunulassa on sama tilanne. Jaakon ja Hilkan kuoltua lapset myivät heidän kotitalonsa ja maansa. Matin kuoltua perikunta myi Matin kotitalon ja maat. Leena myi omat omistamansa maat Turun kaupungille, ja samalla myös Maunulan, jo vuodesta 1907 pystyssä olleen päärakennuksen. Itse hän jäi vielä asumaan vuokralaisena – ajatuksena kuitenkin muutto kaupunkiin, palvelujen äärelle. Ja niinhän sekin toteutui. Aivan loppuvuonna 2016 vaihtoi kaupunkiasunto omistajakseen Leena Äärilän. Tätä kirjoitettaessa ei lopullista muuttoa ole vielä tehty, mutta ei siihen enää pitkään mene. Aika aikaa kutakin, ja loppu hyvin, kaikki hyvin.

JOULUVALMISTELUA SUOJASISSA

Teksti: Kirsti Kuivajärvi

Tässä kirjoituksessa siskokset Terttu Syrjänen (80 v.) ja Marjatta Kuivajärvi (84 v.), molemmat o.s. Ihamuotila, muistelevat Ylöjärven Suojasten talon jouluvalmisteluja 1950-luvulta ja ehkä aiemmilta ja myöhemmiltäkin vuosikymmeniltä. Suojasia isännöivät Tertun ja Marjatan vanhemmat, Lauri ja Liisa Ihamuotila¹, jotka menivät naimisiin 1920-luvun lopulla. Perheessä kasvoi viisi lasta. Suojanen oli vauras maanviljelystila, joka tuotti viljaa, maitoa, vihanneksia ja muita tilan tuotteita talon omiin ja kuntalaisten tarpeisiin sekä myös Tampereen sairaaloille. Tilalla työskenteli vakinaisesti useita työntekijöitä, ja kausiluonteisesti tila tarjosi työtä vielä runsaammalle määrälle työväkeä ja harjoittelijoille, joita tuli esimerkiksi lastenkodista nuorten vartuttua työkään ja myöhemmin myös maatalousoppilaitoksista.

Vasemmalla Liisa ja Lauri Ihamuotilan hääkuva ja yllä Suojasten pihassa 50-luvulla heidän tyttärensä Marjatta ja Terttu, jotka kirjoituksessa muistelevat joulun tuloa.

Jouluvalmistelut aloitettiin aikaisin. Terttu muistelee, että jouluvalmisteluihin ryhdyttiin vähitellen kekrin² jälkeen, kun maatalon töissä oli loppoaikaa. Jouluaterioita varten teurastettiin sika ja vasikka. Liisa Ihamuotilan Olga-täti, joka asui naapurikartanon sivurakennuksessa, teki muuripadassa eläinten sisäkaluista sylttyä. Se ei tainnut olla lasten herkkua. Teurastettujen eläinten rasvoista tehtiin myös saippuaa, joka 40-luvulla oli vielä itse valmistettua.

1 Lauri Johannes Ihamuotila oli syntynyt 20.10.1902 ja Lyyli Elisa (jota aina kutsuttiin Liisaksi) 5.7.1902.

2 Kekri on perinteinen suomalainen syysjuhla, jonka juuret ovat eurooppalaisessa maatalouskulttuurissa. Sen ajankohta määräytyi kulloisenkin vuoden syystoimien mukaan. Kekrin aika alkoi Mikkelinpäivästä ja jatkui Pyhäinmiestenpäivään.

Joulukuusi käytiin metsästä valitsemassa ja tarkkaan merkitsemässä jo hyvissä ajoin, mutta kotiin se haettiin vasta joulun edellä. Suojuissa oli aina iso joulukuusi, joka ylettyi salin kattoon asti. Terttu muistelee, että kuusenkoriasteiksi askarrettiin muun muassa nauhaan Suomenlippu-koristeita ja muutamien muiden maiden lippuja. Siskosten lapsuudessa kuulemma tunnettiin vain harvojen maiden lippuja, joten nauhaan tuli enimmäkseen tuttuja Suomen lippuja. Joulun lähestyessä salin kaunista kakluunia alettiin lämmittämään; muuna kuin juhla-aikana sali pidettiin viileänä ja ovet sinne kiinni.

Joulusiivous kuului valmistelutöihin. Terttu muistelee, että siihen aikaan lattiat kyllä pestiin konttaamalla joka päivä. Kun tätä ihmettelin, selvisi, että siihen aikaan jalkineita ei otettu sisällä pois, kun työväki esimerkiksi tuli päiväkahville.

Talon emäntä huolehti keittäjän kanssa leipomisista. Sekä Marjatta että Terttu muistelevat, että pikkuleipiä, ns. herrasväen leipiä oli montaa sorttia. Perheen lapset kilpailivat, kuka sai kaapia pikkuleipä- ja kakkutaikinavuoat.

Jouluruoat valmistettiin oman tilan tuotteista. Juureksista tehtiin samoja laatikkoruokia, joita edelleen jouluisin nautitaan. Joulupöydässä oli myös suolakalaa silakasta, ns. suutarinlohta. Joulukinkku oli savupalvattu ja siinä oli runsaasti suolaa, kinkku säilyi näin pitkään vielä joulun jälkeinkin. Kinkku oli siihen aikaan myös varsin rasvaista ja Terttu muisteli, että lapset yrittivät piilotella rasvapaloja pöydän alle salalokeroihin. Marjatta puolestaan muistelee, että myöhempinä vuosina Olga-täti teki jouluksi sahtia.

Kuivatut omenaviipaleet kuuluivat jouluun. Joulupuuro oli ohraryynipuuroa ja sen kanssa oli omenasoppaa kuivatusta omenoista. Lasten herkkua olivat myös Olga-tädin itse tekemät karamellit. Joulupöytää koristi kukka-asetelma, jossa oli tulppaaneja, hyasintteja ja kieloja punotussa pesässä. Joululahjat olivat pääasiassa itse valmistettuja. Villalangoista kudottiin kaikkea tarpeellista. Lapset toivoivat lahjaksi muutakin kuin pehmeitä paketteja. Lapsia oli pitkin syksyä peloteltu, että tottelemattomat lapset saavat jouluna piiskan. Iloa saatiin, kun pukinkontista löytyikin mustapekka-pelikortit tai kirppupeli.

Naapureille toimitettiin jouluksi valtavat määrät hyasinttikukkapaketteja läheiseltä puutarhalta. Tämän kirjoittajakin muistaa saaneensa tehtäväksi kukkapakettien viemisen kauppiaille, pappilaan ja monille lähinaapureille, kun oltiin 60-luvulla perheen kanssa Suojuissa, mummulassa joulunvietossa. Talon emäntä Liisa oli myös auttavainen ja huolehti sellaisista naapureista, joilla oli puutetta vaatteista tai elintarvikkeista tai muusta.

HERRA MARIMEKKO, MIKA IHAMUOTILA

Marimekon entinen toimitusjohtaja, nykyinen puheenjohtaja on yksi tunnetuimmista ja menestyksekkäimmistä Ihamuotiloista. Mika Ihamuotila on päässyt toteuttamaan luovaa lahjakkuuttaan johtamalla meidän suomalaisten kansallisyylpeyttämme Marimekkoa. Työssään hän on hyödyntänyt vanhemmiltaan perittyä luovuutta ja analyttisyyttä. Mika Ihamuotila vastasi sähköpostin välityksellä Syyrin Sanomien toimituksen esittämiin kysymyksiin.

Mikä on Marimekon suosikki kuosisi?

Meillä on yli 3000 kuosia, joten on aika vaikea sanoa. Suosikkeja on monta, ja ne vaihtelevat ajasta ja ehkä mielialastakin riippuen. Mutta Kaivo ja Isot kivet ovat ehkä eniten mieleeni niiden ajattomuuden ja graafisuuden vuoksi.

Onko sinulla jokin Marimekon luottovaate?

Meille miehille on nyt aika vähän vaatteita, joten luottotuotteeni taitavat olla sisustustuotteita kuten laseja, keramiikkaa ja tyynyjä.

Mikä on mielestäsi käytännöllisin ja mukavin Marimekon vaate? Entä mikä on mielestäsi suomalaisille tärkein ja mieleenpainuvuin Marimekon tuote tai kuosi?

Kyllähän Unikko on mieleenpainuvuin. Se on suunniteltu syntymävuoteni, ja oli aikanaan tosi radikaali. Se ei vanhene koskaan. Ulkomailla ihmiset ovat nyt ihan haltioissaan siitä.

Olet varmaan työsi puolesta kovin kiireinen. Mitä harrastuksia sinulla on?

Harrastan paljon liikuntaa joogasta kuntosaliiin ja lasketteluun. Luen todella paljon ja yritän viettää aikaa niin paljon lasteni kanssa kuin mahdollista.

Mitä odotat Marimekon uudelta luovalta johtajalta?

Odotan hänen vievän Marimekon suunnittelun uudelle, modernille tasolle kuitenkin rikkomatta ainutlaatuisia perintöämme. Olen myös sanonut hänelle, että hänen tehtävänsä on pukea nainen eri puolilla maailmaa, joten hänen kokemuksensa kansainvälisestä muodista tulee tarpeeseen.

Joudutko matkustamaan paljon työsi puolesta?

Minä pidän matkustamisesta, enkä joudu enää matkustamaan liikaa. Jokainen työmatkani on

elämys: kiinnostavia ihmisiä, hyvää ruokaa, innostunutta henkilökuntaa ja kiehtovia töitä.

Kuvaile, millainen on tavallinen työpäiväsi.

Tapaan ja innostan henkilökuntaa, yhteistyökumppaneita, osallistun strategian suunnitteluun. Puhun paljon Marimekosta eri tahoille lähes joka päivä. Ulkomailla olen ehkä kerran kuukaudessa. Silloin tällöin osallistun muiden yhtiöiden hallitusten kokouksiin, kuten Sanoman ja Rovion.

Olen lukenut, että Marimekon henkilökunnalla on tapana aloittaa työpäivä yhteisellä puurohetkellä. Mistä moinen perinne on peräisin? Kuuluuko perinne aamurutiineihisi?

Tuo upea perinne on saanut alkunsa Armi Ratialta jo yli 50 vuotta sitten. Olen halunnut ylläpitää sitä, jotta johto, suunnittelijat ja tehtaan työntekijät kohtaisivat toisensa vapaamuotoisesti joka aamu.

Miten työpäiväsi Marimekon toimitusjohtajana eroaa Sampon toimitusjohtajan työstäsi?

Työni on kyllä aivan erilaista. Nykyisessä työssäni luovuus on kaiken keskiössä, se ei ole pankkimaailmassa olennaisin juttu. Työni on myös täysin globaalia eli kansainvälisempää kuin Sammossa. Marimekko on pienempi, joten koko henkilökunta on vieläkin lähempänä.

Olet ollut Marimekon toimitusjohtajana vuodesta 2007. Näiden vuosien aikana Marimekko on valloittanut muun muassa newyorkilaisten sydämet Madison Squarella. Mihin muihin maanosiin Marimekko on levittäytynyt? Kuinka monta myymälää teillä on ympäri maailmaa?

Nyt meillä on jo 160 myymälää Aasiassa, Euroopassa ja Amerikassa. Viime viikolla avasimme viidennen myymälän Bangkokiin. Japanissa niitä on jo 30, Kiinassa 8, Koreassa 5 ja niin edelleen. Lisää tulee tänä vuonnakin toistakymmentä.

Miten kuvailisit itseäsi muutamalla adjektiivilla? Entä Marimekkoa?

Minä olen utelias, luova, innostunut ja vähän kaikesta kiinnostunut. Marimekko on värikäs, innostava ja ihmisiä onnelliseksi tekevä oman tiensä kulkija.

Mihin sukuhaaraan kuulut?

Olen Matilda Ihamuotilan pojan Artturin pojan, Veikon vanhimman pojan Riston toiseksi vanhin poika. Minulla on neljä 12–21-vuotiasta poikaa.

Mitä suku sinulle merkitsee?

Suku on tuonut minulle arvoni: Ahkeruuden, rehtiyden, arvostuksen koulutusta kohtaan, sekä rakkauden isänmaahamme. Olen aina ollut ylpeä suvustani.

Mikä on rakkain lapsuus- tai nuoruusmuistosi Histalta?

Jouluaatto Histan ylätalossa. Veikko puhuu, syömme hyvin, kaikki laulavat pukkia odottaessamme, ja minä leikin serkkujeni Markon ja Timon kanssa. Ei elämä siitä parane.

Isäsi Risto Ihamuotila on kuvaillut ”Yliopistomies ja maajussi” –kirjassaan kiinnostustaan maanviljelyyn. Hänellä on myös laaja eläin- ja kasvituntemus. Oletko perinyt häneltä näitä puolia?

En oikein ole. Rakastan tosin luontoa, erityisesti saaristoluontoa. Ehkä tässä voin silti paljastaa salaisuuden. Talvella ilmestyy Otavalta kirja saariston kasveista. Se on isäni ja minun tekemä. Siinä yhdistyy isäni kasviharrastus ja minun saaristoharrastukseni.

Mikä on elämäsi tärkein ohjenuora?

Ole positiivinen itseäsi ja muuta kohtaan. Kun viljelet hyvää ympärillesi, saat korjata aikanaan hyvää itsellesikin.

Mikä on tärkein taito, jonka olet oppinut vanhemmiltasi?

Isältäni analyttisyyden ja järjen äänen, äidiltäni luovuuden. En voisi olla kiitollisempi.

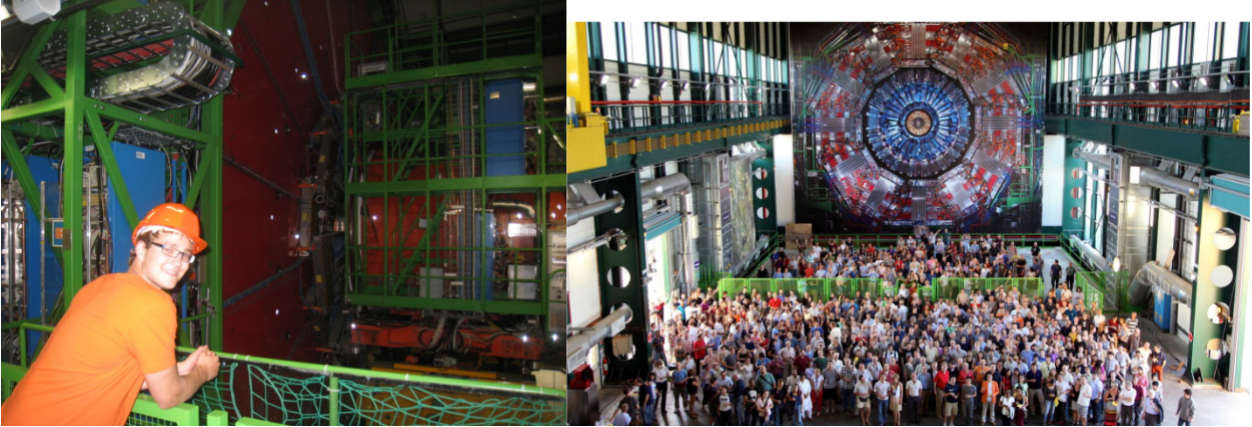
ERÄS TARINA YLIOPISTO-OPINTOJEN ALKUVUOSISTA KOHTI VÄITÖSKIRJAA

Teksti: Heikki Kahila

Olin kuullut, kuinka sukumme jäseniä on jo pitkään kiinnostanut kuulla, kuinka suvun nuorempien jäsenien opiskelut sujuvat, ja kuinka he kokevat säätiön tarjoamien stipendien tuen auttavan heitä opinnoissaan. Tämä mielessä lähdin viettämään sukokokousta vuonna 2015 Lahden Sibelius-talolle ja päädyin kertomaan osallistujille vapaamuotoisesti oman tarinani opiskeluvuosien kokemuksista sekä tulevaisuuden näkymistä nykyisessä väitöskirjatutkimuksessani — opiskelu kun ei taida päättyä koskaan tässä maailmassa. Yritän seuraavan muutaman sivun aikana pukea sanoiksi sen mitä aiemmin Lahdessa tarinoin.

Aloitin taipaleeni yliopistomaailmassa vuonna 2010, astuessani vastaperustettuun Aalto-yliopistoon, jota tosin vielä vuosia kutsuttiin vanhalla nimellään: Teknillinen Korkeakoulu, TKK. Pääaineekseni olin valikoinut Teknillisen fysiikan ja matematiikan mikä määräytti pitkälti ensimmäisten kolmen vuoden opinnot nimestäkin arvattavasti fysiikan ja matematiikan kurssien ympärille. Koulupäivät olivat pitkiä ja muutos lukiomaailmaan oli elämän joka osa-alueella valtava: fysiikka olikin muutakin kuin Newtonin lakeja ja koulupäivän jälkeen piti tietysti vielä urheilla, nähdä kavereita ja itse vielä tehdä ruuat ja pitää asuntokin siistinä. Aika siis valui eteenpäin täysin huomaamatta ja nytkin on jo vuosi 2016...

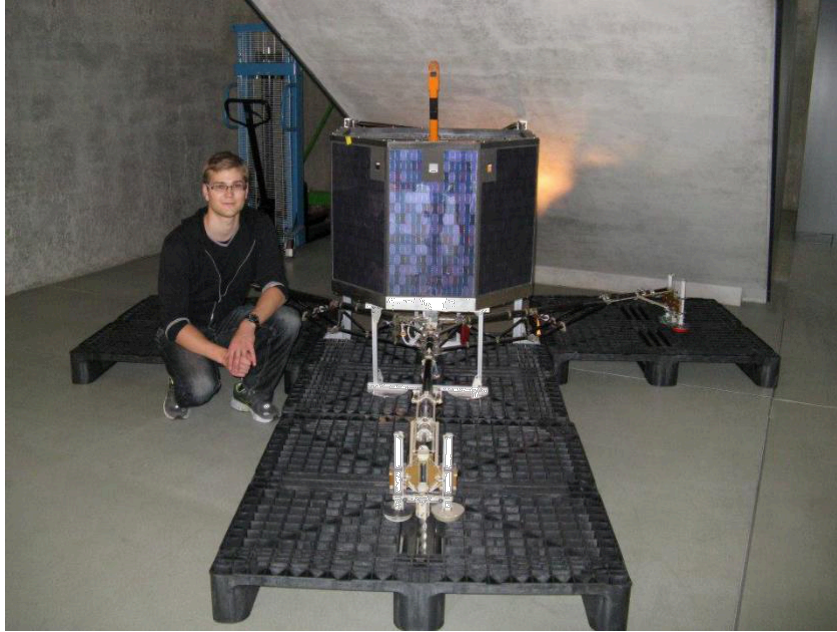
Ensimmäisestä yliopistovuodesta, lukuisista kursseista ja vaikeuksista kuitenkin selvittiin, ja heti perään uusi haaste odottikin minua Sveitsin Genevessä kesällä 2011. Olin saanut kolmen kuukauden kesätyöpestin Helsingin yliopiston Fysiikan tutkimuslaitokselta, ja työpiste tulisi olemaan Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksen pääkallopaikalla CERN:ssä. Työtehtäväni sisälsivät prototyypilaitteiden rakentamista, koestamista ja data-analyysiä. Lisäksi jokainen työharjoittelija sai käyttää työpäivästään aamupäivät osallistumalla kuuntelemaan luentosarjoja, joita luennoivat kuuluisat tieteentekijät.

Vasemmalla: Muutaman metrin päässä CMS--ilmäisimen sisällä protonit törmäävät lähes valonnopeudella toisiinsa, tuottaen eksoottisia alkeishiukkasia, joita sadat tutkijat (oikealla) yrittävät ymmärtää ja liittää löydöt modernin fysiikan teorioihin.

Kesän jälkeen toinen opiskeluvuosi ja harmaa syksy odottivat koto-Suomessa. Yksi asia oli kuitenkin varmaa, ulkomaille oli vielä päästävä uudestaan. Ei ole siis ihme, että vielä seuraavana kesänä päädyin uudemman kerran CERN:iin ja olin onnekas päästessäni todistamaan Higgsin hiukkasen löytymistä ja julkistamista. Tuona kesänä kuitenkin ymmärsin, että hiukkasfysiikka ei ehkä ole se ainoa asia mitä haluan tehdä työkseni tulevaisuudessa. Tästä syystä aloin opinnoissani keskittyä toiseen hieman konkreettisempaan aiheeseen, joka oli aina kiinnostanut minua, nimittäin aerodynamiikka ja virtauslaskenta. Lentokoneen siiven yli tapahtuva virtaus ja hiukkasfysiikka saattavat tuntua toisiltaan kaukaisilta aiheilta, mutta lopulta molempia ilmiöitä kuvataan samalla matematiikan kielellä, ja modernien tietokoneiden tarjoamat laskentatekniikat mahdollistavat ilmiöiden mallintamisen.

Lievä aiheenvaihto ja kiinnostus ulkomailta saatavaan kokemukseen ajoivat minut lopulta vuonna 2013—2014 Saksan Ilmailu- ja Avaruuskeskuksen (DLR) palvelukseen Bremeniin, jossa työskentelin päälle puoli vuotta ja samalla kirjoitin diplomityöni rakettimoottorin suihkuvirtauksen dynamiikan mallintamisesta tyhjiössä. Diplomityön valmistumisen jälkeen oli vielä käytävä muutamia kursseja loppuun Suomessa, jonka jälkeen pitikin miettiä, mitä tulevaisuudessa haluaa tehdä.

Saksan ilmailu- ja avaruuskeskuksessa tutkittiin mm. vastikään otsikoissa olleen Philae-komeettalaskeutujan prototyypin toimintaa.

Maisteriopinnoissani olen ollut tietyllä tavalla onnekas, sillä olen pystynyt keskittymään lukuvuosien aikana täysin opintoihini, ja siitä kiitos kuuluu osaltaan Matilda Ihamuotilan säätiön tarjoamalle tuelle apurahojen muodossa. Lukuvuosien aikana tein myös välillä töitä yliopiston eri laitoksilla kurssiassistentin tehtävissä ja kyseisistä töistä sai arvokasta kokemusta ja pientä rahaa, jolla opiskelijan arki oli vähemmän stressaavaa. Olin opinnoissani siinä mielessä erikoistapaus, etten lähtenyt kertaakaan ulkomaille yliopiston virallisen vaihto-ohjelman kautta, vaan aina päädyin hankkimaan työharjoittelupaikan omia kanaviani pitkin. Tästä syystä myöskin matkustus- ja asumisjärjestelyt piti hoitaa itsenäisesti, ja jälleen kerran säätiön tarjoama apuraha loi henkistä ja taloudellista vakautta. Rohkaisenkin kaikkia nuoria harkitsemaan valmiiden yliopistojen tarjoamien ”pakettivaihto-opintojen” lisäksi kokeilemaan lyhyttä työskentelyä ulkomailla. Saatava kokemus on antoisa. Esimerkkinä hakiessani mielenkiintoista tutkimus- ja kehitystyöhön liittyvää diplomityöpaikkaa, oli tarjonta Suomessa puhdas nolla, kun taas Saksassa sain valita neljästä eri paikasta Volkswagenin, Airbusin, ja DLR:n välillä. Huomionarvoista on valitettavasti, että esimerkiksi Saksassa varsinkaan akateemisissa paikoissa ei ole tapana tarjota työharjoittelijoille kuin nimellinen palkka, joten nuorilta oletetaan löytyvän säästöjä.

No mitä päädyin yliopistosta valmistumisen jälkeen tekemään? Muutaman vuoden takainen työtarjontatilanne Suomen teollisuudessa ei ollut järin hohdokus, mutta ulkomaatkaan eivät sillä hetkellä kiinnostaneet, sillä olihan takana jo useita kokemuksia Keski-Euroopasta, ja halusin olla

Suomessa ainakin vielä muutaman vuoden. Pyöriessäni yliopistolla, lisäkurseja käydessäni työnhaun ohessa, satuin kuulemaan kuinka uusi apulaisprofessori etsi väitöskirjatyöntekijää polttomoottoritekniikan tutkimusryhmään laskennallisen virtausfysiikan puolelle. Kokemusta polttomoottoreista minulla ei ollut kuin moottoripyöristä, jotka usein jättivät minut tielle syystä tai toisesta, mutta muuten paikka vastasi koulutustani ja sain työn.

Nykyinen työni/tutkimukseni siis keskittyy palamisen fysiikan ymmärtämiseen moderneissa polttomoottoreissa. Polttomoottorit ovat olleet osa arkipäiväämme jo yli vuosisadan ajan eri liikennöinti- ja energiateollisuuden osa-alueilla. Kuitenkin vasta viime vuosikymmeninä itse palamistapahtuman ja päästöjen syntymisketjun syvempi ymmärrys on alkanut avautua tutkijoille. Tutkimusryhmämme tavoitteena onkin tuottaa ymmärrystä dieselin ja maakaasun palamisen ymmärtämiseen ja kehittää laskennallisia menetelmiä, joilla tulevaisuudessa insinöörit pystyvät suunnittelemaan uuden sukupolven moottoreita ilman, että tarvitsisi huijata päästötesteissä...

Nopea tietokoneiden laskentateho on mahdollistanut palamisen mallintamisen laskennallisin työkaluin, ja nykyään pystymmekin visualisoimaan tietokoneen ruudulla sitä mitä tapahtuu moottorin sisällä kylmän diesel-suihkun tunkeutuessa kuumaan palotilaan, lopulta syttyen ja vapauttaen kemiallisia yhdisteitä. Aikojen ja teollisuudenkin muutoksista kertoo ironisesti myös se, kuinka joka päivä toimistoltani Espoosta otan etäyhteyden tietokoneellani suureen supertietokoneeseen, joka on sijoitettu vanhaan käytöstä poistettuun paperitehtaaseen Kajaanissa. Paperitelat ovat väistyneet kymmenien tuhansien prosessoreiden tieltä, jotka nyt palvelevat suomen laskennallisen tieteen tutkimusta.

Visualisointi tietokonesimulaatiosta, jossa diesel-suihku syttyy tuleen moottorin sisällä. Visualisointi suoritettu yhteistyössä: Heikki Kahila (Aalto), Armin Wehrfritz (Aalto), Jyrki Hokkanen (CSC). Simulaation ajaminen tyypillisellä kotitietokoneella veisi n. neljä vuotta, supertietokoneella kaksi päivää.

Olen tällä hetkellä puolessavälissä tohtoriopintojani, ja kaksi julkaisua olen kirjoittanut, joten vielä ollaan aikataulussa. Seuraavien kahden vuoden tavoitteena on julkaista kaksi artikkelia kansainvälisissä palamistutkimuksen lehdissä, ja lisäksi tavoitteena on suorittaa lyhyt tutkijavaihto ulkomaalaisessa yliopistossa saman alan tutkimusryhmässä. Haluaisin yhä uudelleen mainita Matilda Ihamuotilan säätiön tuesta myös väitöskirjaopintojeni aikana, josta olen erittäin kiitollinen.

SUKUSEURAN HALLITUS 2016

Puheenjohtaja Jukka Kahila

Suuntakuja 3, 15870 HOLLOLA
Puh: 03-7804059, työ 03-5538441,
Gsm 040 8411739
Email: jukka.kahila@huurre.com

Kokoussihteeri Janne Rajala

Puistokuja 3 A 14, 05400 JOKELA
Gsm 044 278 7070
Email: janne.rajala@saunalahti.fi

Varapuheenjohtaja Kyllikki Raatikainen

Pakaistentie 37, 21290 RUSKO
Puh: 02-4322465, Gsm 050 375 9732

Rahastonhoitaja Antti Pakula

Pahkalaukkaantie 731, 21360 LIETO AS.
Gsm 040 7578665
Email: antti.pakula@kolumbus.fi

Sirkka Vainio

Paavaistentie 7, 21290 RUSKO
Puh: 02-4322130, Gsm 0400 798 677

Ulla Vesander

Kumpulanportti 3 C 11, 00520 HELSINKI
Puh: 09-799915, Gsm 050 323 5433
Email: uvesander@netti.fi

Marja Äärilä

Pekolanraitti 8 E 42, 30100 FORSSA

Sini Fabre

Pehtorinkuja 6, 21280 RAISIO
Gsm 041 5480373
Email: sinifabre4@gmail.com

Webmaster Matti Saarinen

Pokkolantie 21, 21420 LIETO
Puh. 0400829417
Email: matti.saarinen@elisanet.fi

Syyrin Sanomien toimittaja

Sini Fabre
Pehtorinkuja 6, 21280 RAISIO
Puh: 041-5480373
Email: sinifabre4@gmail.com

MATILDA IHAMUOTILAN MUISTOSÄÄTIÖN MYÖNTÄMÄT APURAHAT

Matilda Ihamuotilan jälkeläiset (9 hakijaa)

Nimi	syntymäaika	Oppilaitos ja opinnot	Myönnetty summa
Heikki Kahila	140490	Aalto-yliopisto, polttomoottoritekniikan tutkimusryhmä, tohtorikoulutus, matka-Apurahahakemus	2500,-
Kaisa Kahila	030195	TREDU, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lähihoitaja, suun terveys, 4. vuosi	3000,-
Anna Syrjänen	200892	Åbo Akademi, kemian tekniikka, 6. vuosi	950,-
Liisa Syrjänen	271092	Tampereen amk, Insinööri, 3. vuosi	1500,-
Emma Syrjänen	030295	Aalto yliopisto, kone- ja rakennustekniikka, 2. vuosi	2000,-
Alli Koskinen	210197	Jyväskylän yliopisto, ympäristötiede, luonnontieteiden kandidaatti, 1. vuosi	2000,-
Kari Kahila	190593	Haaga-Helia, Finanssi- ja talousasiantuntija, 3. vuosi	2000,-
Rikhard Ihamuotila	041095	Helsingin yliopisto, lääketiede, 2. Vuosi	2000,-
Maria Ihamuotila	070395	Svenska handelshögskolan, kauppatieteet, 3. vuosi	2000,-
Yhteensä			17 950,-

Matilda Ihamuotilan sisarusten jälkeläiset (5 hakijaa)

Nimi syntymäaika	Oppilaitos ja opinnot	Myönnetty summa
Vilma Muurinen 020191	Turun ammattikorkeakoulu, mainonnan suunnittelu 4. vuosi	2000,-
Netta Saari 290895	Oulun yliopisto, hammaslääketiede 3. vuosi	2000,-
Tessa Saari 290698	Sallan lukio, 3. Vuosi	500,-
Niklas Saari 160992	Oulun yliopisto, tietojenkäsittelytiede, 2. vuosi	2000,-
Sakari Äärilä 020490	Helsingin yliopisto, maantiede, Pro gradu-tutkielman kenttätyömatka	1500,-
	Yhteensä	8000,-

RAHASTO I, sairaus- ja vanhuusavustukset (Ei hakijoita)**Nimi syntymäaika Myönnetty summa Ei hakijoita**

Fredrica ja Matti Syyrin sukuseura

<http://www.syyrinsukuseura.com>

Perustettu 16.9.1984

Sukulaisia purren kannella. Kuva: Matti Lahti